

۱- با توجه به درس مشاورت، خداوند به چه کسی یا کسانی فرمود: «و شاورهم فی الامر»؟

پاسخ: خداوند به حضرت محمد (ص) می فرماید: «و شاورهم فی الامر» یا محمد چون کاری کنی و یا مهمی تو را پیش آید، با یاران خویش تدبیر کن.

۲- نویسنده ی کتاب «سیاست نامه» کیست؟

پاسخ: کتاب «سیاست نامه» اثر خواجه نظام الملک توسی است..

۳- بازنویسی کتاب «قابوس نامه» را چه کسی انجام داده است؟

پاسخ: بازنویسی «قابوس نامه» را «مرجان کشاورز» انجام داده است.

۴-..... کتابی پندآموز است که در ۲۴ فصل نوشته شده و از موضوعات آن، تربیت فرزند و آداب اجتماعی می باشد.

پاسخ: توضیحات صورت سؤال مربوط به کتاب «قابوس نامه» اثر عنصرالمعالی کیکاووس است.

۵- در میان کلمات و عبارات زیر چند نادرستی املایی وجود دارد؟

«می خاست پیامبر را ببیند - خوف در خابگه پیغمبر - یتیمان عرب - مواظبت در رفتار»

پاسخ: املای صحیح کلمات نادرست عبارتند از: می خواست - خفت - خوابگه - پیغمبر

۶- جمله ی زیر از چه کسی است؟

«پس به کار دوستان اندیشه کن و دوستی ایشان به مردمی و احسان، تازه دارد»

پاسخ: این جمله از کتاب «قابوس نامه» اثر «عنصرالمعالی کیکاووس» است.

متوسط

۷- هر یک از آثار زیر به ترتیب مربوط به کدام نویسنده یا شاعر است؟

«آینه های ناگهان - شعر قند و عسل - سیاست نامه - قابوس نامه - حیدربابا»

۱) قیصر امین پور - مهدی آذریزدی - خواجه نظام الملک توسی - عنصرالمعالی کیکاووس - شهریار

۲) سیدحسن حسینی - مهدی آذریزدی - عطار - امام محمد غزالی - مصطفی علی پور

۳) قیصر امین پور - سلمان هراتی - عطار - عنصرالمعالی کیکاووس - مصطفی علی پور

۴) سیدحسن حسینی - سلمان هراتی - خواجه نظام الملک توسی - امام محمد غزالی - شهریار

پاسخ: گزینه ی «۱»

آینه های ناگهان: قیصر امین پور

شعر قند و عسل: مهدی آذریزدی

سیاست نامه: خواجه نظام الملک توسی

قابوس نامه: عنصرالمعالی کیکاووس

حیدربابا: شهریار (محمدحسین بهجت تبریزی)

۸- با توجه به شعر «شیر خدا»، پس از بیت زیر، کدام بیت قرار دارد؟

«فجر تا سینه ی آفاق، شکافت / چشم بیدار علی، خفته نیافت»

۱) شب شنفته است مناجات علی / جوشش چشمه ی عشق ازلی

۲) عشق بازی که هم آغوش خطر / خفت در خوابگه پیغمبر

۳) آن دم صبح قیامت تأثیر / حلقه ی در، شد از او دامن گیر

۴) ناشناسی که به تاریکی شب / می برد شام یتیمان عرب

پاسخ: گزینه ی «۴»

«فجر تا سینه ی آفاق، شکافت / چشم بیدار علی، خفته نیافتناشناسی که به تاریکی شب / می برد شام یتیمان عرب»

۹- کدام عبارت نادرست معنا شده است؟

۱) برادر نیز، دوست به. ← برادر هم بهتر است دوست انسان باشد.

۲) هیچ شغلی بی مشورت، نیکو نیاید. ← هیچ کاری بدون مشورت با دیگران خوب پیش نمی رود.

۳) در هر نیک و بد به ایشان مشفق باش. ← در هر شرایط خوب یا بد، با آن ها مشورت کن.

۴) دوست، همی طلب و دوستان کهن را بر جای همی دار. ← دوست جدید بگیر و دوستان قدیمی را حفظ کن.

پاسخ: گزینه ی «۳»

معنی صحیح عبارت گزینه ی «۳»: «در هر شرایط خوب یا بد، دلسوز آن ها باش.»

۱۰- اگر ساختار کهن فعل امر «طلب»، «همی طلب» باشد، ساختار کهن فعل امر درست مشخص شده است؟

۱) بخواه ← هم یخواهی

۲) بخواب ← همی خواب

۳) بنویس ← همی نوشت

۴) بخوان ← همی خواند

پاسخ: گزینه ی «۲» بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: بخواه ← همی خواه
گزینه ی «۳»: بنویس ← همی نویس
گزینه ی «۴»: بخوان ← همی خوان

۱۱- مفهوم دو عبارت زیر به ترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟

الف) مرد اگر بی برادر باشد به که بی دوست.

ب) تدبیر ده تنه چون زور ده مرده باشد.

۱) اهمیت داشتن دوست - ارزش مشورت در کارها

۲) اهمیت روابط خانوادگی محکم - ارزش داشتن جسم قوی

۳) اهمیت داشتن دوست - ارزش داشتن جسم قوی

۴) اهمیت روابط خانوادگی محکم - ارزش مشورت در کارها

پاسخ: گزینه ی «۱»

عبارت «الف» می گوید: «بهتر است انسان بدون برادر باشد تا بدون دوست.» واضح است که تأکید عبارت بر اهمیت داشتن دوست است. عبارت «ب» می گوید: «فکر و تدبیری که ده نفر در آن مشارکت داشته اند، مانند کار جسمی که ده نفر با هم انجام دهند، بهتر و راحت تر صورت می گیرد.» مشخص است که این عبارت بر ارزش مشورت کردن در کارها تأکید دارد.

ساده

۱۲- واژه های «فضیلت»، «متفق» و «تدبیر» به ترتیب چه معنایی دارد؟

۱) برتری - هماهنگی - اندیشیدن

۲) برتر - هماهنگی - اندیشمند

۳) برتری - هماهنگی - اندیشمند

۴) برتر - هماهنگی - اندیشیدن

پاسخ: گزینه ی «۱»

«فضیلت»: برتری _ «متفق»: هماهنگ _ «تدبیر»: اندیشیدن

۱۳- در کدام گزینه، نادرستی املائی بیش تری وجود دارد؟

۱) تحمّل - کاقذ - منقار - شهرت طلب

۲) صهنه ی نبرد - هراس انگیز - می غلتیدند - مودی

۳) طریق - تهسین آمیز - جذب کردن - ثروت

۴) محیب - عصر عاشورا - شیرخار - توهیدگو

پاسخ: گزینه ی «۴» صورت صحیح کلمات نادرست:

گزینه ی «۱»: کاغذ

گزینه ی «۲»: صحنه ی نبرد

گزینه ی «۳»: تحسین آمیز - جذب کردن

گزینه ی «۴»: مهیب - شیرخوار - توحیدگو

۱۴- در کدام بیت، فعل امری وجود دارد که ساختار آن مانند «همی طلب» است؟

۱) روزی است خوش و هوا نه گرم است و نه سرد / ابر از رخ گلزار همی شوید گرد

۲) بخور تا توانی به بازوی خویش / که سعیت بود در ترازوی خویش

۳) ستاره برو بر شگفتی نمود / به خاک اندرون روشنایی فزود

۴) از چرخ به هر گونه همی دار امید / وز گردش روزگار می لرز چو بید

پاسخ: گزینه ی «۴»

«همی دار» فعل امری است که از نظر ساختاری، مانند «همی طلب» می باشد.

۱۵- کدام بیت با عبارت زیر ارتباط ندارد؟

«هیچ شغلی بی مشورت، نیکو نیاید.»

۱) زانک با عقلی چو عقلی جفت شد / مانع بدفعلی و بدگفت شد

۲ عقل با عقل دگر دو تا شود / نور افزون گشت و ره پیدا شود

۳ مشورت ادراک و هشیاری دهد / عقل ها مر عقل را یاری دهد

۴ مشورت با نفس خود گر می کنی / هر چه گوید کن خلاف آن، دنی (پست و حقیر)

پاسخ: گزینه ی «۴»

عبارت صورت سؤال و ابیات گزینه های «۱»، «۲» و «۳»، به مشورت و اهمیت آن اشاره دارند، اما مفهوم بیت گزینه ی «۴» این است که انسان نباید از هوای نفس خود تبعیت و اطاعت کند.

۱۶- کدام عبارت با بیت زیر قرابت معنایی بیشتری دارد؟

«امر هم شوری» برای این بود / کز تشاور سهو و کژ کمتر رود»

۱) برادر نیز، دوست به. ۲) یکی دانشی دارد و هرگز به کار نبسته است.

۳) هیچ شغلی بی مشورت، نیکو نیاید. ۴) در هر نیک و بد، به مردم مشفق باش.

پاسخ: گزینه ی «۳»

مفهوم بیت صورت سؤال، اهمیت مشورت است که در گزینه «۳» نیز به آن اشاره شده است.

متوسط

۱۷- کدام بیت مفهوم متفاوتی با سایر ابیات دارد؟

۱) مشورت ادراک و هشیاری دهد / عقل ها مر عقل را یاری دهد

۲) مشورت در کارها واجب شود / تا پشیمانی در آخر کم بود

۳) عقل سختی دیدگان شمشیر صیقل داده ای است / مشورت زنهار با مردان کارافتاده کن

۴) ما را برای مشورت اینجا نخوانده اند / از ما و فکر ما، فلک پیر را غنا (توانمندی) است

پاسخ: گزینه ی «۴»

در ابیات گزینه های «۱»، «۲» و «۳» به لزوم مشورت اشاره شده، اما در گزینه ی «۴» شاعر بیان می کند که ما نیازی به مشورت نداریم، زیرا آن قدر فکر ما غنی و کامل است که تمام جهان به خاطر اندیشه ی ما توانمند شده است.

۱۸- مفهوم کدام بیت در مقابل آن نادرست نوشته شده است؟

- ۱) ناشناسی که به تاریکی شب / می برد شام یتیمان عرب (کمک کردن حضرت علی (ع) به فقیران به طور مخفیانه)
۲) عشق بازی که هم آغوش خطر / خفت در خوابگاه پیغمبر (ماجرای لیلۀ المبتیت در شب هجرت پیامبر (ص) از مکه به مدینه)

۳) فجر تا سینه ی آفاق شکافت / چشم بیدار علی خفته نیافت (اشاره به عبادت های شبانه ی حضرت علی (ع))

۴) آن دم صبح قیامت تأثیر / حلقه ی در شد از او دامن گیر (اشاره به تولد حضرت علی (ع) در کعبه)

پاسخ: گزینه ی «۴»

بیت «آن دم صبح قیامت تأثیر / حلقه ی در شد از او دامن گیر» به روز شهادت حضرت علی (ع) اشاره دارد.

۱۹- «قابوس نامه» و «سیاست نامه» به ترتیب از آثار چه کسانی است؟

۱) عنصرالمعالی کیکاووس، سعدی

۲) عنصرالمعالی کیکاووس، خواجه نظام الملک توسی

۳) خواجه نظام الملک توسی، عنصرالمعالی کیکاووس

۴) سعدی، خواجه نظام الملک توسی

پاسخ: گزینه ی «۲»

«قابوس نامه» اثر عنصرالمعالی کیکاووس و «سیاست نامه» اثر خواجه نظام الملک توسی است.

۲۰- شکل امروزی کدام عبارت در برابر آن نادرست آمده است؟

۱) هیچکس بی نیازتر از او نتواند بود: هیچکس بی نیازتر از او نمی تواند باشد.

۲) هیچ کار بی مزد نتوان کرد: هیچ کاری را بدون مزد نمی توان انجام داد.

۳) دوست همی طلب: همواره به دنبال دوستی و مهربانی باش.

۴) دوستان کهن را بر جای همی دار: دوستان قدیمی را برای خودت نگه دار.

پاسخ: گزینه ی «۳»

دوست همی طلب: برای خود دوست انتخاب کن

۲۱- کدام بیت مفهوم متفاوتی دارد؟

۱) هر که بی مشورت کند تدبیر / غالبش بر غرض (هدف) نیاید تیر

۲) بیخ بی مشورت که بنشانی / بر نیارد به جز پشیمانی

۳) گفت با او مشورت کن و آن چه گفت / تو خلاف آن کن و در راه افت

۴) چه سخت کارا کز مشورت شود آسان / چه سست رایا کز مصلحت شود متقن

پاسخ: گزینه ی «۳»

بیت گزینه ی «۳» از ابیاتی از مثنوی مولانا انتخاب شده است که درباره ی مخالفت با «نفس» سخن می گوید. در این بیت بیان شده است که انسان باید با نفس خود مشورت کند و هر چه نفس گفت، خلاف آن عمل کند. سایر ابیات در بیان ویژگی های مثبت مشورت کردن است.

۲۲- عبارت کدام گزینه، نادرست معنی شده است؟

۱) دوستان کهن را بر جای همی دار ← دوستان قدیمی را برای خودت حفظ کن.

۲) هیچ کار بی مزد نتوان کرد ← هیچ کاری را بدون مزد نمی توان انجام داد.

۳) دوست همی طلب ← قدر دوست را بدان.

۴) هیچ کس بی نیازتر از او نتواند بود ← هیچ کس بی نیازتر از او نمی تواند باشد.

پاسخ: گزینه ی «۳»

معنی صحیح عبارت گزینه ی «۳»: نبرای خود دوست انتخاب کن.

۲۳- بیت بعد از بیت «ناشناسی که به تاریکی شب / می برد شام یتیمانِ عرب» در کدام گزینه آمده است؟

۱) آن دم صبح قیامت تأثیر / حلقه ی در، شد از او دامن گیر

۲) عشق بازی که هم آغوش خطر / خفت در خوابگاه پیغمبر

۳) دست در دامن مولا زد، در / که علی بگذر و از ما مگذر

۴) کلماتی چو دُر آویزه ی گوش / مسجد کوفه هنوزش مدهوش

پاسخ: گزینه ی «۲» بیت بعدی صورت سوال است:

«عشق بازی که هم آغوش خطر / خفت در خوابگاه پیغمبر»

۲۴- با توجه به متن درس «دوستی»، کدام گزینه با نظرات عنصرالمعالی کیکاووس هماهنگ نیست؟

- ۱) دوستی را می توان با مردمی و احسان زنده نگه داشت.
- ۲) انسان ها تا زنده هستند، به دوستی نیازمند می باشند.
- ۳) انسان اگر بی دوست باشد، بهتر از آن است که بی برادر باشد.
- ۴) با نیکی و سازگاری می توان کسانی را که دوستی مختصری دارند، به دوست یکدل تبدیل کرد.

پاسخ: گزینه ی «۳»

از نظر عنصرالمعالی کیکاووس، انسان اگر بی برادر باشد، بهتر از آن است که بی دوست باشد.

۲۵- متن زیر با کدام گزینه بیشترین ارتباط را دارد؟

«مشاورت کردن در کارها از قوی رایى باشد؛ چه هر کس را دانشی باشد و هر یکی چیزی داند.»

- ۱) مشورت در کارها واجب شود / تا پشیمانی در آخر کم بود
- ۲) مشورت ادراک و هشیاری دهد / عقل ها مر عقل را یاری دهد
- ۳) مشورت کن با گروه صالحان / بر پیمبر امر شاورهم (با آن ها مشورت کن) بدان
- ۴) مشورت با غمزه (عشوه، اشاره) چشمت را پی تسخیر کیست / باز این تدبیر بهر جان بی تدبیر کیست

پاسخ: گزینه ی «۲»

بیت گزینه ی «۲» و عبارت صورت سؤال، هر دو به این مسئله اشاره دارند که با مشورت کردن، می توان از عقل و دانش دیگران بهره برد.

ساده

۲۶- کدام بیت نادرستی املایی یا رسم الخطی دارد؟

- ۱) علی آن شیر خدا شاه عرب / الفتی داشته با این دل شب
- ۲) شب شنفته است مناجات علی / جوشش چشمه ی عشق ازلی
- ۳) کلماتی چو دُر، آویزه ی گوش / مسجد کوفه هنوزش مدهوش

۴) دست در دامن مولا زد در / که علی بگزر و از ما مگزر

پاسخ: گزینه ی «۴»

املای «بگذر» و «مگذر» به همین شکل درست است.

۲۷- کدام یک از واژه های زیر نادرست معنا شده است؟

۱) تدبیر: اندیشیدن ۲) مشفق: سختگیر ۳) فضیلت: برتری ۴) متفق: هماهنگ

پاسخ: گزینه ی «۲» مشفق: دلسوز، مهربان

۲۸- کتاب های «سیاست نامه» و «قابوس نامه» به ترتیب از آثار چه کسانی است؟

۱) خواجه نظام الملک، بهمنیار ۲) خواجه نظام الملک، عنصرالمعالی کیکاووس

۳) مولوی، بهمنیار ۴) مولوی، عنصرالمعالی کیکاووس

پاسخ: گزینه ی «۲»

«سیاست نامه» اثر خواجه نظام الملک و «قابوس نامه» اثر عنصرالمعالی کیکاووس است.

متوسط

۲۹- در کدام مصراع نقش دستوری بخشِ مشخص شده نهاد نیست؟

۱) شب شنفته است مناجات علی

علی

۲) دست در دامن مولا زد در

در (در انتهای مصراع)

۳) حلقه ی در شد از او دامن گیر

حلقه ی در

۴) دل شب محرم سرالله است

دل شب

پاسخ: گزینه ی «۱»

در مصراع گزینه ی «۱» واژه ی «شب» نهاد است و «علی» در ترکیب «مناجات علی» مضاف الیه است.

۳۰- کدام بیت با عبارت «و شاور هم فی الامر» قرابت معنایی دارد؟

۱) مشورت ادراک و هشیاری دهد / عقل ها مر عقل را یاری دهد

۲) هر کسی کو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش

۳) هر کسی از ظنّ خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من

۴) بی ادب تنها نه خود را داشت بد / بلکه آتش در همه آفاق زد

پاسخ: گزینه ی «۱»

در بیت گزینه ی «۱» شاعر می گوید: «مشورت به انسان ادراک و هشیاری بیشتری می دهد، یعنی عقل ها عقل های دیگر را یاری می کند.» عبارت صورت سؤال هم به مشورت کردن توصیه می کند.

۳۱- بیت بعدی شعر زیر، در کدام گزینه آمده است؟

«فجر تا سینه ی آفاق، شکافت / چشم بیدار علی، خفته نیافت»

۱) عشق بازی که هم آغوش خطر / خفت در خوابگاه پیغمبر

۲) ناشناسی که به تاریکی شب / می برد شام یتیمان عرب

۳) آن دم صبح قیامت تأثیر / حلقه ی در، شد از او دامن گیر

۴) کلماتی چو دُر آویزه ی گوش / مسجد کوفه هنوزش مدهوش

پاسخ: گزینه ی «۲»

«فجر تا سینه ی آفاق، شکافت / چشم بیدار علی خفته نیافت ناشناسی که به تاریکی شب / می برد شام یتیمان عرب»

۳۲- در کدام گزینه، جمله ی امری نیامده است؟

۱) بدان، ای پسر که مردمان تا زنده اند، از دوستان ناگزیرند.

۲) با مردمانی که با تو به راه دوستی روند و نیم دوست باشند، نیکویی و سازگاری کن.

۳) دوست، همی طلب و دوستان کهن را بر جای همی دار.

۴) مشورت ناکردن در کارها، ضعیف رایی باشد.

پاسخ: گزینه ی «۴»

«بدان» در گزینه ی «۱»، «نیکویی و سازگاری کن» در گزینه ی «۲» و «همی طلب و همی دار» در گزینه ی «۳» فعل های امر هستند.

۳۳- در کدام گزینه، غلط املائی وجود دارد؟

۱) در هر نیک و بد به ایشان مشفق باش تا چون از تو مردمی بینند، دوست یکدل شوند.

۲) همه ی جهانیان متفق اند که هیچ آفریده، داناتر از پیغمبر (ص) نبوده است.

۳) با این همه فضیلت و معجزات که او را بود، خدای تعالی او را می فرماید: «و شاورهم فی الامر»

۴) نفوذ گفتار آن پیامبر الهی در دل مؤمنانش، آن چنان شدید است که پیروانش دستور او را با علاقه اجرا می کنند.

پاسخ: گزینه ی «۳»

در گزینه ی «۳»، واژه ی «معجزات» نادرست نوشته شده که صورت صحیح آن، «معجزات» است.

۳۴- مفهوم دو عبارت زیر به ترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟

الف، مرد اگر بی برادر باشد به که بی دوست.

ب، تدبیر ده تنه چون زور ده مرده باشد.

۱) اهمیت روابط خانوادگی محکم - ارزش مشورت در کارها

۲) اهمیت روابط خانوادگی محکم - ارزش داشتن جسم قوی

۳) اهمیت داشتن دوست - ارزش داشتن جسم قوی

۴) اهمیت داشتن دوست - ارزش مشورت در کارها

پاسخ: گزینه ی «۴»

عبارت «الف» می گوید: «بهتر است انسان بدون برادر باشد تا بدون دوست.» واضح است که تأکید عبارت بر اهمیت داشتن دوست است. عبارت «ب» می گوید: «فکر و تدبیری که ده نفر در آن مشارکت داشته اند، مانند کار جسمی که ده نفر با هم انجام دهند، بهتر و راحت تر انجام می شود.» مشخص است که این عبارت بر ارزش مشورت کردن در کارها تأکید دارد.

۳۵- در کدام عبارت واژه ای نادرست آمده است؟

۱) مردمان تا زنده اند، از دوستان ناگزینند که مرد اگر بی برادر باشد، به که بی دوست.

۲) در هر نیک و بد، به دوستان مشفق باش تا چون مردمی از تو بینند، یکدل شوند.

۳) مشورت نکردن در کارها، ضعیف رأیی باشد و هیچ شغلی بی مشورت نیکو نیاید.

۴) یکی باشد که سرد و گرم چشیده و در میان کارها بوده، با آن کس برابر نتوان کرد که هرگز سفر نکرده باشد.

پاسخ: گزینه ی «۱»

واژه ی «ناگریز» اصلاً وجود ندارد. «گریز» یعنی «چاره» و «گریز» یعنی «فرار». بر این اساس «ناگریز» یعنی «ناچار».

۳۶- از ترکیب کردن واژه های «دور - طلب - رو - مایه - جاه - فرو - اندیش - پیش» کدام گزینه، کلمه ی معناداری نیست؟

۱) پیش رو ۲) جاه طلب ۳) دوراندیش ۴) مایه طلب

پاسخ: گزینه ی «۴»

دور + اندیش ← دوراندیش / جاه + طلب ← جاه طلب / پیش + رو ← پیش رو / فرو + مایه ← فرومایه

۳۷- در کدام گزینه غلط املائی وجود ندارد؟

۱) بل اگر سیر شده باشد، تعللی می آرد تا دیگران نیز فارق شوند.

۲) صواب خاموشی و فواید آن، بی نهایت بود و هر که خاموشی اختیار کند، رستگار شود.

۳) کلماتی چو در آویز هی گوش / مسجد کوفه هنوزش مدحوش

۴) فجر تا سین هی آفاق، شکافت / چشم بیدار علی، خفته نیافت

پاسخ: گزینه ی «۴» املائی صحیح:

گزینه ی (۱) : فارق ----- ← فارغ

گزینه ی (۲) : صواب ----- ← ثواب

گزینه ی (۳) : مدحوش ----- ← مدهوش

۳۸- واژه های مشخص شده ی بیت زیر، به ترتیب در کدام معانی به کاررفته اند؟

«دست در دامن مولا زد در / که علی بگذر و از ما مگذر»

۱) عبور کن، ببخش ۲) گذشت کن، عبور نکن ۳) گذشت کن، نبخش

۴) نبخش، عبور نکن

پاسخ: گزینه ی «۲»

صبح روزی که حضرت علی (ع) در مسجد کوفه به شهادت رسید دامان او در حلقه ی در گیر کرد. شاعر این صحنه را این چنین توصیف می کند: در به دامان حضرت علی (ع) متوسل شد و گفت: ای علی، گذشت کن و از من عبور نکن.

۳۹- کدام یک از ابیات زیر، از شعر «شیر خدا» به طور صحیح بیان نشده است؟

۱) علی آن شیر خدا، شیر عرب/ الفتی داشته با این دل شب

۲) کلماتی چو دُر آویزه ی گوش/ مسجد کوفه هنوزش مدهوش

۳) ناشناسی که به تاریکی شب/ می برد شام یتیمان عرب

۴) شبروان، مست ولای تو علی/ جان عالم به فدای تو علی

پاسخ: گزینه «۱»

«شیر عرب» در مصراع اول نادرست است و صورت صحیح مصراع، چنین است:

علی آن شیر خدا، شاه عرب

۴۰- به کدام یک از گزینه های زیر، اگر «نا» بیفزاییم، کلمات ایجاد شده همگی نادرست و بی معنا هستند؟

۱) مهری - امن - نهایت

۲) اختیار - رحم - انتها

۳) مرتّب - شنوا - مهر با ن

۴) کران - عدالت - سازگار

پاسخ: گزینه ی «۲»

در گزینه ی «۲»، با افزودن «نا» همه ی کلمات بی معنا و نادرست هستند، اما در گزینه ی «۱» کلمه ی ناامن، در گزینه ی «۳» همه ی کلمه ها و در گزینه ی «۴» کلمه ی ناسازگار دارای معانی درست و صحیح هستند.

۴۱- جاهای خالی با کلمات کدام گزینه کامل می شوند؟

«محمدحسین بهجت تبریزی (...)، یکی از شاعران معاصر است. منظومه ی ... معروف ترین شعر ترکی اوست.»

۱) سایه - ب هسوی ساحل

۲) شهریار - به سوی ساحل

۳) شهریار - حیدربابا

۴) سایه - حیدربابا

پاسخ: گزینه ی «۳»

محمدحسین بهجت تبریزی (شهریار) یکی از شاعران معاصر است. منظومه ی «حیدربابا» معروف ترین شعر ترکی اوست.

۴۲- در کدام بخش مشخص شده ی متن زیر، غلط املائی وجود دارد؟

«در جلسه ی روز سه شنبه موارد متعدّدی مطرح شد و هریک از حاضران نظرات خود را ابراز کردند. در نهایت، قرار بر این شد که اجراء طرح به زمان دیگری موکول شود.»

(۱) بخش نخست (۲) بخش دوم (۳) بخش سوم (۴) بخش چهارم

پاسخ: گزینه ی «۴»

کاربرد همزه پس از «ا» در پایان کلمات در رسم الخط فارسی نادرست است. بخش مورد نظر باید به این شکل اصلاح شود: اجرای طرح.

۴۳- با توجه به متن زیر، گزینه ی صحیح کدام است؟

«خداوند در این مورد می فرماید: «و پروردگار تو مقرر داشته که جز او را نپرستید و به پدر و مادر نیکی کنید. اگر یکی از آن دو، یا هر دو در کنار تو به پیری رسند، به آن ها اُف مگو و بر آن ها بانگ مزین و با آن ها کریمانه سخن بگوی و از سر مهربانی، بال فروتنی بر آنان بگستر.»

(۱) خداوند نیکی به پدر و مادر را برتر از پرستش خویش بیان فرموده است.

(۲) نیکی به پدر و مادر از واجبات است.

(۳) خداوند فرموده که او را نپرستید ولی به پدر و مادر خود نیکی کنید.

(۴) اگر از پدر و مادر خود دلخور شدیم به آن ها اُف بگویم.

پاسخ: گزینه ی «۲»

مفهوم متن داده شده در صورت سؤال، «واجب بودن نیکی کردن به پدر و مادر» است.

۴۴- با کلمات کدام گزینه، می توان جاهای خالی متن زیر را به درستی پر کرد؟

«آن ها با شادی آواز می خوانند. گویی همه منتظر فصل بهار هستند. فصل دوباره ... شدن طبیعت، فصل گل های ... و آسمان ... که خورشید گرم و ... در آن می تابد.»

(۱) تازه - پژمرده - ابری - مهربان (۲) زنده - رنگارنگ - آبی و صاف - درخشان

۳) زنده - رنگارنگ - ابری - درخشان

۴) تازه - پژمرده - آبی و صاف - مهربان

پاسخ: گزینه ی «۲»

در این گزینه تمامی موارد، جمله را به درستی تکمیل می کنند.

۴۵- مترادف کدام کلمه نادرست است؟

۱) مشفق: دلسوز

۲) کهن: قدیمی

۳) تدبیر: راه حل

۴) احسان: نرده

پاسخ: گزینه ی «۴»

مترادف «احسان»، «نیکویی کردن» است.

متوسط

۴۶- با توجه به درس مشاورت، خداوند به چه کسی یا کسانی فرمود: «و شاورهم فی الامر»؟

۱) حضرت علی (ع)

۲) جوانان

۳) حضرت محمد (ص)

۴) دانشمندان

پاسخ: گزینه ی «۳»

خداوند به حضرت محمد (ص) می فرماید: «و شاورهم فی الامر» یا محمد چون کاری کنی و یا مهمی تو را پیش آید، با یاران خویش تدبیر کن.

ساده

۴۷- معنی کلماتی که زیر آن ها خط کشیده شده، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«چون میهمانان در خانه ی تو آیند، هر کسی را پیشباز همی رو، تقرّبی همی کن اندر خورد ایشان و تیمار هر کسی بسزا همی دار»

۱) برو- می کن- می دار ۲) می رو - بکن - دارم ۳) برو- بکن- بدار ۴) برو- کن- دارد

پاسخ: گزینه ی «۴»

همی رو: برو/ همی کن: بکن/ همی دار: بدار

۴۸- مفهوم کدام بیت به معنا و مفهوم عبارت زیر نزدیک تر است؟

«مشورت کردن در کارها از قوی رأیی مردم باشد و از تمام عقلی و پیش بینی.»

۱) مشورت ادراک و هشیاری دهد/ عقل ها مر عقل را یاری دهد

۲) آن یکی می گفت خواهم عاقلی/ مشورت آرم بدو در مشکلی

۳) چون که موسی باز گشت و او بماند/ اهل رأی و مشورت را پیش خواند

۴) آن ستیزه رو به سختی عاقبت/ گفت با هامان برای مشورت

پاسخ : گزینه ی «۱»

مفهوم بیت گزینه ی «۱» به مفهوم عبارت صورت سؤال نزدیک تر است.

۴۹- معنی عبارت «پشت بر دوستان مکن. دوست، همی طلب و دوستان را بر جای دار» در کدام گزینه به درستی آمده است؟

۱) به دوستان پشت نکن، دوستی انتخاب کن و دوستان را از خود دور کن.

۲) به دوستان پشت نکن، برای خود دوست انتخاب کن و دوستان را نگه دار.

۳) به دوستان توجه نکن، یک دوست انتخاب کن و از دوستان دور شو.

۴) به دوستان پشت نکن، از دوست بخواه که دوستان را نگه دارد.

پاسخ : گزینه ی «۲»

پشت بر دوستان مکن: به دوستان پشت نکن (آنها را رها مکن). دوست همی طلب: برای خود دوست انتخاب کن.
دوستان را بر جای دار: دوستان را نگه دار.

متوسط

۵۰- کدام یک از ابیات زیر از شعر «شیر خدا»، به طور کامل درست نوشته نشده است؟

۱) شب شنفته است مناجات علی/ جوشش چشمه ی روح ازلی

۲) کلماتی چو دُر آویزه ی گوش/ مسجد کوفه هنوزش مدهوش

۳) شب ز اسرار علی آگاه است/ دل شب، محرم س رَالله است

۴) آن دم صبح قیامت تأثیر/ حلقه ی در، شد از او دامن گیر

پاسخ: گزینه ی «۱»

شکل صحیح بیت گزینه ی «۱» به صورت زیر است:

شب شنفته است مناجات علی / جوشش چشمه ی عشق ازلی

۵۲- تخلص محمدحسین بهجت تبریزی را در کدام بیت می توان یافت؟

۱) نیما غم دل گو که غریبانه بگر م / سر پیش هم آریم و دو دیوانه بگرم

۲) ما شهریارا بلبلان دیدیم بر طرف چمن / شور افکن و شیرین سخن، اما تو غوغا می کنی

۳) چه زخم چو نای هر دم ز نوای شوق او دم / که لسان غیب خوش تر بنوازد این نوا را

۴) با عقل خود گر جفتمی، من گفتنی ها گفتمی / خاموش کن تا نشنود این قصه را باد هوا

پاسخ: گزینه ی «۲»

محمدحسین بهجت تبریزی، «شهریار» تخلص می کرد. این واژه در بیت گزینه ی «۲» آمده است.

۵۳- کدام گزینه نادرست است؟

۱) «همی طلب» یعنی «بطلب»

۲) «همی دار» یعنی «بدار»

۳) «دوست همی طلب» یعنی «برای خودت دوست انتخاب کن»

۴) «دوستان کهن را برجای همی دار» یعنی «دوستان قدیمی را دوست بدار»

پاسخ: گزینه ی «۴»

«دوستان کهن را برجای همی دار» یعنی «دوستان قدیمی را نگه دار»

دشوار

۵۴- بازنویسی کتاب «قابوس نامه» را چه کسی انجام داده است؟

۱) مرجان کشاورز ۲) ملک الشعراى بهار ۳) جعفر ابراهیمی ۴) زکریای رازی

پاسخ: گزینه ی «۱»

بازنویسی «قابوس نامه» را «مرجان کشاورز» انجام داده است.

۵۵- در میان کلمات و عبارات زیر چند نادرستی املایی وجود دارد؟

« می خاست پیامبر را ببیند - خوفت در خابگه پیغمبر - یتیمان عرب - مواظبت در رفتار»

(۱) پنج (۲) دو (۳) چهار (۴) سه

پاسخ: گزینه ی «۳»

املای صحیح کلمات نادرست عبارتند از: می خواست - خفت - خوابگه - پیغمبر

۵۶- جمله ی زیر از چه کسی است؟

« پس به کار دوستان اندیشه کن و دوستی ایشان به مردمی و احسان، تازه دار»

(۱) عنصرالمعالی کیکاووس (۲) خواجه نظام الملک توسی

(۳) سعدی شیرازی (۴) محمود پوروهاب

پاسخ: گزینه ی «۱»

این جمله از کتاب «قابوس نامه» اثر «عنصرالمعالی کیکاووس» است.

۵۷- در متن زیر درباره عنصرالمعالی کیکاووس چند نادرستی محتوایی هست؟

« عنصرالمعالی کیکاووس از امرای دانشمند آل زیاد در قرن هشتم هجری است. فرمانروایی وی منحصر به قسمت محدودی از سیستان بود. عنصرالمعالی مردی آگاه و دانشمند بود و به فارسی و طبری شعر می سرود. کتاب «سیاست نامه» که در حقیقت نصایح و اندرزهای زندگی ساز او خطاب به فرزندش «گیلان شاه» است، از آثار معروف نظم فارسی به شمار می آید.»

(۱) یکی (۲) دو تا (۳) سه تا (۴) چهار تا

پاسخ: گزینه ی «۴»

«عنصرالمعالی کیکاووس از امرای دانشمند آل زیاد، در قرن پنجم هجری است. فرمانروایی وی منحصر به قسمت محدودی از گرگان و طبرستان بود. عنصرالمعالی مردی آگاه و دانشمند بود و به فارسی و طبری شعر می سرود.

کتاب «قابوس نامه» که در حقیقت نصایح و اندرزهای زندگی ساز او خطاب به فرزندش «گیلان‌شاه» است، از آثار معروف نثر ساده و روان فارسی به شمار می‌آید.»

۵۸- کدام مورد، از متن زیر دریافت نمی‌شود؟

«و نیز یکی را خاطر تیزتر باشد و در کارها زودتر تواند دید و یکی کندفهم باشد و تدبیر ده تنه چون زور ده مرده باشد. همه جهانیان متفق اند که هیچ آفریده، داناتر از پیغامبر (ص) نبوده است و با این همه فضیلت و معجزات که او را بود، خدای تعالی او رامی فرماید: «و شاور هم فی الامر.»»

- (۱) دانش بالای پیامبر اسلام (ص) (۲) تفاوت انسان‌ها در توانایی‌های ذهنی
- (۳) لزوم مشورت صرفاً با افراد دانا (۴) شباهت کارهای فکری و کارهای بدنی
- در برخی موارد

پاسخ: گزینه ی «۳»

در هیچ قسمتی از متن صورت سؤال، مشورت با گروه خاصی محدود نشده است.

۵۹- در عبارت زیر، به کدام موضوع پرداخته نشده است؟

«پس به کار دوستان اندیشه کن و دوستی ایشان به مردمی و احسان، تازه دار و چون دوست نوگیری، پشت بر دوستان کهن، مکن.»

- (۱) توجه به مشکلات دوستان و کمک به آن‌ها (۲) اهمیت پیدا کردن دوست جدید
- (۳) توجه به نوع رفتار و برخورد با دوستان (۴) اهمیت حفظ دوستای قدیمی

پاسخ: گزینه ی «۲»

در متن صورت سؤال به «اهمیت پیدا کردن دوست جدید» اشاره ای نشده است، بلکه بیان می‌کند که اگر دوست جدید پیدا کردیم، باید دوستان قدیمی را حفظ کنیم.

۶۰- بازگردانی فعل‌های «همی گفت» و «باد» در ابیات زیر، به ترتیب به کدام شکل درست‌تر است؟

«شنیدم که بیوه زنی دردمند / همی گفت و رخ بر زمین می‌نهاد هر آن کدخدا را که بر بیوه زن / ترحم نباشد زنش بیوه باد»

- (۱) بگو _ بشود (۲) بگو _ بوده است

۳) می گفت _ بوده است

۴) می گفت _ بشود

پاسخ: گزینه ی «۴»

در ابیات می خوانیم: « شنیدم که بیوه زن دردمندی، چهره بر زمین می نهاد و چنین می گفت که: «آن کدخدا که در او ترحم بر بیوه زن نیست، [امیدوارم] زنش بیوه بشود!»

۶۱- کدام گزینه از متن زیر برداشت می شود؟

«دوستی را که به عمری فراچنگ آرند، نشاید که به یک دم بیازارند.»

۱) ای پسر، بدان که مردمان تا زنده اند از دوستان ناگزیرند.

۲) مرد اگر بی برادر باشد به که بی دوست.

۳) چون دوست نو گیری، پشت بر دوستان کهن، مکن.

۴) با مردمانی که با تو به راه دوستی روند، نیکویی و سازگاری کن.

پاسخ: گزینه ی «۴»

عبارت صورت سؤال به «نیکو رفتار کردن با دوستان و پرهیز از آزار آن ها» اشاره دارد که این مفهوم در عبارت گزینه ی «۴» ، آمده است.

۶۲- ساختار فعل در کدام گزینه با کاربرد امروزی آن مشابه است؟

۱) همی خواهد او جنگ افراسیاب

۲) ببايد چشیدن بد روزگار

۳) بریدند سر زان تن شاهوار

۴) دست در حلقه ی آن زلف دوتا نتوان کرد

پاسخ: بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱» : همی خواهد: می خواهد

گزینه ی «۲» : ببايد چشیدن: باید چشید

گزینه ی «۴» : نتوان کرد: نمی توان کرد

۶۳- کدام بیت با عبارت زیر ارتباط بیش تری دارد؟

« پس به کار دوستان اندیشه کن و دوستی ایشان به مردمی و احسان، تازه دار.»

۱) از جان طمع بریدن آسان بود ولیکن / از دوستان جانی مشکل توان بریدن

۲) دوست آن باشد که گیرد دست دوست / در پریشان حالی و درماندگی

۳) ای دوست به دوستی قرینیم تو را / هر جا که قدم نهی زمینیم تو را

۴) زنده بی دوست خفته در وطنی / مثل مرده ای است در کفنی

پاسخ: گزینه ی «۲»

عبارت صورت سؤال به این مسئله اشاره دارد که باید در هنگام مشکلات به دوستان خود توجه کنیم و با نیکی کردن به آن ها، دوستی خود را حفظ کنیم. این مفهوم در گزینه ی «۲» نیز آمده است.

۶۴- در کدام بیت، واژگان هم معنی وجود دارد؟

۱) دلم به حال گل و سرو و لاله می سوزد / ز بس که باغ طبیعت پر آفت است ای دوست

۲) کنون که فتنه فرا رفت و فرصت است ای دوست / بیا که نوبت انس است و الفت است ای دوست

۳) گرت به صحبت من روی رغبتی باشد / بیا که با تو مرا حق صحبت است ای دوست

۴) فلک همیشه به کام یکی نمی گردد / که آسیای طبیعت به نوبت است ای دوست

پاسخ: گزینه ی «۲»

در بیت گزینه ی «۲»، کلمات «انس و الفت» هم معنی (مترادف) هستند.

۶۵- کتابی پندآموز است که در ۲۴ فصل نوشته شده و از موضوعات آن، تربیت فرزند و آداب اجتماعی می باشد.

۴) قابوس نامه

۳) مثنوی معنوی

۲) کیمیای سعادت

۱) سیاست نامه

پاسخ: گزینه ی «۴»

توضیحات صورت سؤال مربوط به کتاب «قابوس نامه» اثر عنصرالمعالی کیکاووس است.

۶۶- کدام مورد، از متن زیر دریافت نمی شود؟

«و نیز یکی را خاطر تیزتر باشد و در کارها زودتر تواند دید و یکی کند فهم باشد و تدبیر ده تنه چون زورده مرده باشد. همه ی جهانیان متفق اند که هیچ آفریده، داناتر از پیغامبر (ص) نبوده است و با این همه فضیلت و معجزات که او را بود، خدای تعالی او را می فرماید: «و شاور هم فی الامر.»

۱) دانش بالای پیامبر اسلام (ص)

۲) تفاوت انسان ها در توانایی های ذهنی

۳) لزوم مشورت صرفاً با افراد دانا

۴) شباهت کارهای فکری و کارهای بدنی در برخی موارد

پاسخ: گزینه ی «۳»

در هیچ جای متن سؤال، مشورت با گروه خاصی محدود نشده است.